

לְאַתָּה נִזְרָעֵל
בְּגִדְעֹן וְבְנֵי
יִשְׂרָאֵל

אנו אנסען - פרץן: אָנֹרְצַעַן אֶן פְּרַץַעַן 1.20 קִרְשְׁטָעַן אֵין
דְּרִישָׁעַן וְיֵם 1.60 דְּלִישָׁעַן וְיֵם 80 דְּשָׁבָעַן, נְרָאכְלָאצְיָאנַן עֲרָלְבָּזְוָונַן
אֵין הַכְּבִזְבָּסְ-אַזְבָּעַן 1-טָעַן וְיֵם 1.60—לְעַזְעַקְעַק וְיֵם 1 רְזָבָל, נִסְתְּרַגְּנָמְעַנְעַן
אַזְמְפִילְעַן וְיֵיעַן כְּנָסְ-זְרוֹמְקָעְשָׁטָקָן. פְּרַץְן אַזְהָרָעַן פְּלַן אַרְגָּנָעַן אֵין דִּין
רְעַסְקָעַן וְיֵם גְּעַרְנָטְ-צְרָרְפָּלִינַן.

עטריךוייר 16, טעלעטאן 867.
פִּלְיָע אַיִן וּאֲרַשְׁיוֹן
ת. דִּיזֶנְהָר, מַוְאָרְדָּא 28, טַעַל. 68-71.

הַבְּאָנוּ מִעֵדֶת - מִלְּוֹמָדָן ? אֲנָה רֹומְלָאָנְדוֹן ? אַיְחָן 8 רֹודֶג
אַחֲרֶג יְזָחָר 4 רֹודֶג . אַפְּרָעָטָע יְזָחָר 2 רֹודֶג . אַחוֹרָא 70 דָּקָה .
אֲנָה אַוְיָסְטָעָנוֹן ? אַחוֹרָא 1 רֹודֶג 26 דָּקָה . אַנְצָרוֹן דָּעַם אַדְרָעָטָקָה 8
אַדְרָעָטָקָה 5 נְדָר גְּדָרְשָׁקְיָץ אֲנָה אַדְרָעָטָקְיָץ ?
Лодзь, Петровская 18. Лодзь. Тагеблатъ :
Адрадак шар дрэускен :
Лодзь.

ויבענטווער יאהרגאָנג

מאנטאג נ' ניסן תרע"ד

17 (30) מערץ 1914

**אַקְצִיעָן-גַּעֲזָעֵל שָׁאָפֶט דָּעָר וַיַּדְעֹוֹעֶר בְּיוּמָוָאָל-מְאֻנוֹפָאָקְטוֹר
הַיּוֹנְצָעֵל עַמְּהַנְּיִצְּעֵה לְאָהָן.**

4080 28

פֿעַסְטָנֶעַשְׁתָּעַלְתַּדְרֵשְׁקָרְבָּןְאָוֹ. וּרְעַמִּיאָ. פֿוֹןְנָאָוֹ. דִּיְּסָאָיוֹןְ. נִיקָעַםְגַּעֲנָעַןְדָּרָעַמְאָכְבָּטַןְ.

קְיַעַזְ (סָפְטָ), דָעַרְ קָטָמְפָטְןְ דָעַרְ
אַרְטִינְגָעַרְ אַרְטִינְגְּסְטָרְאַצְיָעְ טִיסְ דָוְסָאָ-
יְוִינְקָעַםְ דָוְיָעַטְ וּמְיָעַטְ. דִיְ אַדְטָנְיָסְ-
טָרְאַצְיָעְ הָאָטְ גַעַלְאָרְעָרְטַ פֿוֹןְ דָעַרְקָעְרָ-
וּאַלְמָנוֹנְ פֿוֹנְמָסְ פֿעַרְאַיְןְ. דָחְנוֹלָאָוְןְ
אַרְיָאָלְ, צְזֻוְשָׁמְעָלָאָןְ דָעַםְ אַסְטָמָאוֹ פֿוֹןְ
פֿעַרְאַיְןְ. דִיְ לְעַצְעַטְהָאָטְ זָנְךְ אַבְשָׁרְ
אַבְגָעָנְעָמָנְטַ דָאָסְ צְוֹתָהָןְ אָנוֹןְ פֿאַגְעָלָעָנְטַ
דָעַרְ אַרְטִינְגְּסְטָרְאַצְיָעְ צְוֹ בְעַקְטָמְעַןְ דָעַםְ
אַסְטָמָאוֹ פֿוֹןְ גַעַבְעַרְנְסָקָעְ פֿעַרְוָהָלְטָוָןְ.

מצור פְּצָרֵל אַבְּוֹנוֹג פָּן אֲזָנוֹר קִוְּוֹן
הַשְׂרִיר אֶבְּרָאָם וּוּסְמָאָן
טִים פְּרָטִיאַן לְאָה נְאָלְדְּשָׁטִיאַן
גְּדַתְּגָלְעִירְעָן הַצְּרִיכִיכְסָכָם
טָרִיאַן שָׁאָפְּרִיר אָונְדְּפָרְיוֹן 6158

נ"ע אלריהם יצחן ליזיפער

וַיְהִי קענין שון דו לעוזר פון לאדווער טאנעבלאט,
וחלכע שטעלען צו 10 קומנס, בעקמואן רעם
6-טען באנד פון דער
ז'ודישער געשיכטע פון פראפעסאר נרען.
ועלכע טיר ניבען אונזושע לעוזר יעדע 2 וואכען אלם בילינע פרעסיך
צו 20 קאפ. פאר א באנד
ועלכע שענאן צו בעקמואן פון רוי ציטונגס-פערקייטער און אויך פון

בלבול.

אניער נישט = אינגעבעגענער בלוט =
זיך געטנדיגט דער זטער-שטרײַם אין ווילנא.
נייע פראכע צו אַנְעָלִיך דֶּם = אַינְסְפָּעָקְצֵיָע אַן חַגְשׁוּ בָּי מַעֲשָׂם = וּזְעַמְּ בְּעַמְּסָרָאָפִישׁ שְׁבָרָיוֹת

וְאֵשָׁא עַהֲרְלִיךְ מִשְׁהָ שְׁפִיעָנָעַלְמָן
פָּעָרָה יִירָא טָעַט
בָּגְנְדִּין, 29-טַעַן מֶשֶׁךְ 1014.

אָדָם (סֵפֶר). דָּעַ אֲלֹכְבוֹסְטָוּפּ אָזִירָה, תָּאַתּוּ וְזַרְעַתּוּ דָּעַ בְּקַשְׁתּוּ
מְגַן דָּיו סַאִיזָנוּקָעָם, נַעֲוֹנְדָרָעַטּ זָוּ
רַאֲדָרָאַגְּנָטְשָׁאַלְוִיקּ מִיטּ אַבְּוּטָעּ, זָוּ
עַרְחַעַתְּרַעְןּ קְרִיסְטָעּוּ זָוּ פָּעַרְקְּוִיְּפָעּוּ
פְּלַאֲסָתּ וְאַם אָזּ גַּעַשְׁתְּרַעְשּׁוּ לְזַוְּטָעּ

סְפִיצַע האָט דָא אַרְזֶסֶגֶלְפֶּעֶן דָעֵר
אַרְטִיקָעֵל פָוּן רֹסְמִישָׁן פָּאלִיטִיקָעֵר
דוֹרְנוֹאָחוֹ, אַבְרוֹדָעֵר פָוּן גַּעֲזָעָנִיכָם
רֹסְמִישָׁן אַינְגְּלִישָׁן-טְבִינְסְטָעָרָה. אָוּן וַיַּן
אַרְטִיקָעֵל, חַלְכָעֵר אַיְזָן עַרְשִׁינְגָעֵן אַיְזָן
צְפָטוֹנָן, אַונְחַעַרְסָלָן טְרַעַט עַר אַרְזָס
פָאָר אַרְזֶסֶגֶלְפֶּעֶן בְּגָדָר אָוּן וּכְתָם
אוֹ אַיְבָּרְצָעָוּסָיְהָן הַבְּלִינוּבָר אָיְזָן בְּהָמָן.

או דער החונגען גוּן העריוֹ מָשָׁה שְׂפִיעַנְגָּלְמָאָן
סִיטֶ פָּרֶד, זִיסְלָ אַהֲרֹןִיךְ אוֹסֶן גַּנְדוֹשֶׁן
גְּרָאַטְוֹגִיעַרְטַּס חַעֲצָלִיךְ דֵּי וְצָדָקָץִיךְ אָנוֹן אַדְמָוְגִּינְסְּפָרָאַצִּיךְ גּוֹן
לְאַדְזָעַר טָאנְעַבְלָאַטְמָ.

וְוַיַּשְׁגַּן דָּיו, וְעַד נִזְוָאנְתָשָׁלְנִיק
הָאָט דֵי בִּיטָּש אֲבָנוֹעָאנָט, עַרְקָלֶעָרֶנֶג
וְינִיג, אָוֹ אָז אַפְּרָבָאָט קָאָן נָאָרֶדֶבֶּקֶט
עַגְּוִיחָרֶת חַעֲרָעָן אָוִיטִין גַּעֲצָנְגָבָעָרִי
שָׁעָן אָוּקָן, דֵי סָאַיְוִינְגִיקָעָם הַאָפָעָן גַּעַ.
אָעוֹ דָעַם פְּרָאַטְעָסְטִירָט אָוֹ בַּעַשְׁלָאָ
בְּעָן אַגְּנְצָנְגָבָעָן וְחַעֲנָן דָעַם אָ
הַשְׁתָּרוֹלוֹת אָוִיטִין אַלְעָרָה אַכְמָטָעָן נָאָמָעָן.

**פֶּלְקָלְקָעָרָגָן הַאֲטָם זִיךְ אַבּוֹסָעֵל
רוֹזְגִּינְט.**
אַנְגְּרָאנָע וּוּגְנָעַן דִּי מַאֲסָעַן.
פֻּרְגְּנִיפְטְּנוֹגָעָן.
**עַמְעַרְבְּדוֹרְג (סִפ., צָומָה ל. ט.) דָּעַר
טוֹרְדוֹאַיְקָעָס אָונְ דִּי ס. ד. טְרָאנְגָּעָן
בִּזְן אַין דּוֹמָע אַנְגְּרָאנָע וּוּגְנָעַן
נַאֲלָעִינְקִיט פָּן דָּעַר פָּאָרוֹקָם.**

ערסלעrgbנג. 1553
די ג'ירטס יעקב פאפעריג האט נעלטן אונטוניסערת איןן "דזוזער טאנגעבלט", און
האט צו גערקיינן גולדטאים'ס פראטערטען כימן פון איביגראן אונד ערקלזזה, און אונד
האָכְ בֵּין קִינְגָּל גַּדְלָאָכְ נִיט וְשִׁירָהָר אָנוֹ סִינְגָּרָבָּטְ-בְּרִיעָה, וְעַלְכָּרָה גְּזִיְּנָה
אָנוֹ בֵּין פָּאָפָּרְגָּן אָינוֹ מַצְחָר נִיט גִּלְעָד, דָּאָן עַר אָנוֹ מַטְבָּחָרְ-שְׂרָפָרְגָּשָׂה, גְּזִיְּנָה
אָנוֹ גַּדְלָאָטְן גַּדְלָאָטְן אָינוֹ גַּדְלָעָסְטָן מַטְבָּחָר גִּלְעָד אָנוֹ דִּין רַצְאָמָן כִּים גַּדְלָאָטְן
וְאַקְפָּלָאָן, אָינוֹ וְעַלְכָּרָה אָנֵר חָאָב קִינְגָּן וְרַאֲגָּמָעָטָהָר גִּלְעָד גַּדְלָאָטְן, דָּאָם אלְעָם קָדוֹן
גְּזִיְּנָהָמִינְג וְזָרוֹן דִּין פָּאָפָּרְגָּן'ס בְּינְעָרָה.
וְיַסְפֵּךְ בְּלָאָן.

יעבטער געקבטען פון לאָרוּ קיזן לאָנוֹ.
אָנוֹ. ער האָט דָא געוואָוינט אַין דער
עלבעער גָּטָם וְאוֹ בראמֶבֶרֶן מִיט זִין
רוֹי וְזַיְנָן. פָּוּ רָעַם מְאַמְּעַנְתַּן זִין
ער לאָרוּשָׁר יונגעָרטֶן אַיּוֹ גַּעֲקֹמֶן
הָעָרָה, אַיּוֹ צַוְּשַׁעַרְתַּן גַּעֲווֹאָרָעָן דער
לוֹסְבִּית. צַוְּשִׁעְן דָּעַם פָּאָר-פָּאָלָק,
יֵיל דָאָס חַיְבָעַל פְּלָעַנְתַּן וְיַדְעַל מְאַלְלָה
עַזְוָן וְעַהֲן מִיט דָעַם לְאָרוּשָׁר יונגעָן.
אָנוֹ. חַעַלְכָּעַן זַיְהָט אַט 8 מְאַל גַּעֲזָאַלְט
וְירָאַטָּעַן.
פָּאָרְגָּעָן שְׁבַת אַיּוֹ בְּרָאָמְבֶּרֶן גַּעַזְוַיְיָ
עַשְׂמָמָן זַיְהָן בְּרוֹגָן אַנְגָּט אַבָּלְגָּט.

(פונ אונזער קארעטען דנדען).
 א שוחרען קאטעטען מיט דעם האטן, בז' ס'או איזה נעליגען דעם טערדר ערוצויהרען אין פאלציז-צינרקלע.
 דער מאדר האט געמאכט א שוחרען אינדרוק כי אלע שכטצען פון דער בעהעלקערונג. דער טערדר בראט. בערג, איזו זי פאן ואנט, א אינטעלוי. געננטער יונגערטמאן, וועלכער האט זיך לעצטענס זעהר פיעל אינטערערטרט מיט פערשיידנען קולטורעלע אונשטאָל. פאנ, איזו איזיר געווען א נאעהנטער טינטילער צו בער היישער. אנארכיס. יאָהָר, דאס הײַס, ציט ווּ האבען חותינה נעהאט האבען ווּ געלענט זעהר צוֹפּוּיְעָרָען. לעצטען שבת אבער האט צוֹוִישׁען פָּן אָנוּ ווּבָבָ אָוִינְסְּפֶּרְאָכָעָן עפָּעָם אַקְּרִינְגְּרָעִיט אָזִין עַמְּ אָזִין גַּעֲקוּן. פָּן דְּעַזְּגָן, אוּ דֵי פְּרָיוּ הַאַט פְּעַרְלָאוּן דעם פָּן אָזִין אַחֲזָעָק וְאוֹיְגָעָן בַּי אַיְתָרָע קְרוּבִּים. דאס האט, ווּזְימָט אָוִים, שטראָק פְּעָרָן דְּרַאֲסָעָן דעם פָּן עַרְהַאַט דֵי לעצטע ציט, זי פָּן בעהוּפְטָעָט אַנְגְּדוּבָעָן אַרְטִיסְטוּין סְמָנִים פָּן מְשֻׂגָּעָת. אַרְגָּן אַטְיָל צַוְּמוּת-סְמָרָאָפָּן אַז דְּרָאָן אַזְּמָנְצָעָטָרָט מִיט אַגְּיָזָן אַזְּמָנְצָעָלָעָן טָאָרָד, וְאָס אַזְּוּנָעָן. פָּון אַזְּדָעָר יְוִדְּיָשָׂעָר גַּעֲפָהָא, דֵי לְלָעָן, פָּון דעם טָאָרָד זַעֲנָן יְוִדָּעָן. זי אַנְטִיסְעָמִיטִישׁ פְּרָעָעָט האט שָׂוִין אַזְּוִינְדָּעָר אַגְּלָעָנְמָהָט צַוְּרִירָעָן אַז יְוִדָּעָן.

האט זיך געטראָגען מיט אַיהְר גע-
זעונגעס געלעבעטצען, און איין דען מיט
ווערטהָם פערשאָוּנדערען געוֹאָגען, בראָט-
עריג האט זיך געטּוֹס אַתְּנִינְגָּע טען,
זעַנְקִינְגְּדִין זיך גְּבָרֶעָם בְּיַיְהָרָע
רוֹבִּים האט ער זיך געטּוֹס בעטּען
ערשט מיט גוּטָען, או זיך גְּבָרֶעָם זיך געטּען
הילֵם געַחַן, און וְקָן זיך געטּוֹס אַיהְר
אָס עַנְטוֹאנְט, האט ער געטּוֹס אַתְּ
דְּרַעַם אַפְּזִיעָן אָנוֹ דְּרַעַם וְיַיְןְגָּעָן-
עַנוּ שְׁלָגָעָן, אוֹ לְאָגָן, בְּנֵי זיך געטּוֹס
עַבְּלַעֲפָקָן לְיַעֲנָעָן אַיְן אַטְּ
טוֹיְטָעָן.

טיטישער גראָפַע, דֵי פֿרְוִי אַיּוֹ פָּוּן דֵי
שׁוֹחַרְעַן וְאַונְגַּרְדַּן אַיּוֹ צְוַעַד שְׁהָאָרֶם
גַּעַשְׁתַּרְבַּעַן אַיּוֹ שְׁפַּטְאָל.
זַיְן סְמַחַת וְזַיְן אַרְיוֹינְעַזְוּיְעַן בְּיַיְן
דַּעַר אַוְיסְפַּאֲרְשָׁוֹנָן אַיּוֹ דַּעַר מְעַרְבָּשָׁר
הַעֲרִים בְּרַאֲמְבָּרְגָּן, אַלְאַדוּזָּרְגָּן, מִיטָּמָט
וְיַאֲחָר צְרוּקָהָאָט עַר תְּהֻוָּה גַּעַהָאָט
אַיּוֹ מִיטָּמָט דַּעַר פֿרְוִי, וְעַלְכָּעַ עַר
הַאָט עַרְמָאָרְדָּעָט.

זַיְן אַיהֲרַע קְרוּבִים דְּרַצְצָהְלָעָן, הַאָט
עַיְן לְאָרָר, אַפְּרָעָר זַיְן הַאָט וְזַיְן בְּעַ-
קָאנְטָמָט מִיטָּמָט מְאָגָן, גַּעַהָאָט אַבְּעַ-
קָאנְטָעָן, וְעַלְכָּעַן זַיְן הַאָט וְעַהְלָה לְיַעַב
גַּעַהָאָט, נָאָר וְזַיְן זַיְן הַאָט תְּהֻוָּה גַּעַהָאָט
מִיטָּמָט בְּרַאֲמְבָּרְגָּן, הַאָט זַיְן מִיטָּמָט
גַּעַלְעַט וְעַהְלָה צְוַרְעַיְעַרְעָן, מִיטָּט חֲדָשִׁים
אַבְּרָהָם וְעַהְלָה זַיְן, דֵי אַבְּרָהָם זַיְן
טִיטְוָאָר אַיּוֹ דַּעַר שְׁרִיה אַיּוֹ שְׁרַחְזָק
זַיְן קְרָבוּבִים, וְזַיְן פֿרְוִי הַאָט זַיְן
גַּעַטְגָּעָן, אַוְן גַּיְשָׁת גַּעַטְגָּעָן דְּרָבָגְכִּינְעָם
אַיּוֹ הַיּוֹן אַחְזָוָן זַיְן פֿרְוִי אַוְן קְלִינְעָן
קְיַרְבָּרָהָאָט עַר גַּעַכְאָפָט אַשְׁטִיק אַיְן-
זַיְן, וְזַיְן עַר הַאָט מִיטָּמָט זַיְן מִיטְנְגָּרְאָכָט
אַיּוֹ זַיְן גַּעַטְגָּעָן אַוְרְחַמְנוֹתְזִיגְגָּעָן.
דֵי שְׁבָנִים וְזַיְן וְזַיְן אַגְּנָעְקָוּטָן דֵי אַיְף
דֵי גַּעַשְׁרְטִיךְן אַיּוֹ דְּרַצְעַהָעָנוֹגְגָן דֵי פֿרְוִי
שְׁוִין הַכָּלֵב מִיטָּט, הַאָפָעָן וְעַרְטָעָן
פָּאלִיצָעָן.

בָּאַלְדָּא אַיּוֹ אַגְּנָעְקָוּטָן פָּאלִיצָעָן אַוְן
דְּרָעָם מְעַרְבָּשָׁר אַרְעַסְטִירָט, בְּיַיְס אַרְזָוִים-
פְּהַיְרָעָן אַיּוֹמָן פָּוּן הַיּוֹן אַיּוֹ גַּעַשְׁתָּאָגָעָן
אַזְוַיְלְרִיחְעַטְשָׁר עַזְלָם, וְזַיְן הַאָט דְּרָעָם
מְעַרְבָּשָׁר גַּעַזְוָאָלָט לִגְיַנְטָשָׁן, דַּעַר פָּאלִיצָעָן
אַיּוֹ אַגְּנָעְקָוּטָן זַיְן, דַּעַר בְּרָהָבָן גַּעַזְלָם
אַיּוֹ פֿרְוִי. זַיְתָּה דֵי לְתַחְזָוָן אַזְמָעָם

